

Quaestio Theologica & ex ea Theses Catholicae in celeberrima

Academia Ingolstadiensi publicè disputandæ præside quidem R. P. D. Theodoro Peltano S. S. Theologiae
Doctore & Professore ordinario, respondente vero ad eandem R. D. Bartholomæo Vnsfeld,
Artium liberalium Magistro & eiusdem Theologiae candidato.

Q V A E S T I O.

Vm magna olim inter Catholicos & sectarios de venerandarum imaginum vsu & cultu extiterit & etiamnum
extet controuersia, non immerito quaeritur, quid hoc potissimum tempore de utroq; sit statuendum?

T H E S I S. 1. Sacrarum imaginum usus sanctus est & licitus.

2. Quandoquidem cum pictura inter artes habeatur minime illaudatas, & Beseleeli statuario diuinitus sit infusa, & iam inde ab ipsius mundi exordio, nemine unq; obnitente, semper usurpata, nulla recta docet ratio ut natura sua usus earum malus debeat censerì uel illicitus.
3. Sed nec per occasionem, nisi forte insipientibus, qui more suo etiam optima quaerq; in abusum rapiunt, prauus est existimandus.
4. Tum eam etiam ob causam non est damnandus quod in sacris scripturis uideatur inhibitus, Nam tantum abest ut imaginum usus in diuinis literis simpliciter absoluteq; prohibeatur, ut etiam diuino mandato nonnullae fieri sint iussae, Cauetur nihilominus in illis ne quispiam ad latrìam, aut etiam priuata auctoritate, quas cunq; statuas aut rerum similitudines erigat.
5. Sed neq; nouus est, & recens per errorem in Ecclesiam Dei inuectus, sed ab ipsius Ecclesiae incunabilis inchoatus, & perpetua traditione & obseruantia usq; ad hæc nostra tempora religiose propagatus & obseruatus.
6. Quin nullis etiam unq; Pontificum, sacrorumq; Conciliorum Decretis est condemnatus, uerum sepe numero, idq; ante octingentos & eo amplius annos ab eisdem approbatus & confirmatus.
7. Est prætere autilis, nam & mentis feruorem excitat, & memoriae infirmitatem adiuuat, & rudium simpliciumq; instruit animos.
8. Deniq; si non omnibus, certè his qui literas non didicerunt, est quodammodo necessarius, Siquidem quod erudito est scriptura, hoc Idiotæ & literarum imperito est pictura.
9. Vnde sicut Sacrilegi iudicandi sunt, qui sacros Bibliorum codices per contemptum exurunt, ita sanè sacrilegij crimen nullo modo euadunt illi, qui sacris Iconibus uiolentas inferunt manus.
10. Quod uero ad Cultum earum attinet, imagini ut res quaedam est lignea uel aenea, uel cuiuscunq; alterius materiae, nullus neq; honos debetur neq; (reuerentia.
11. Quinimo imagini sub imaginis ratione cõsideratæ, cū honoris in se causam cõtinere nequeat, nulla adoratio, nullus Cultus deferri debet inter-
12. Per accidens uero non autem per se, eadem adoratio, eademq; ueneratio exterior signo exhibenda est & signato. (nus.
13. Quamobrem uerius, rectius, magisq; propriè dicimus adorationem coram uel ante sacras statuas uel Iconas fieri q̄ eas ipsas adorari.
14. Sed nec falso nec improprie asseritur Christum, uel quemuis alium ex Diuorum albo, in ipsa imagine adorari uel uenerari, Imago namq; id est, per quod mihi repræsentatur Christus, & ipsum ibi repræsentatum animoq; meo oblatum adoro & ueneror. (tate aue.
15. Vnde cū Ecclesia in sacro Parasceues die canit: O Crux aue spes unica, uerus & germanus est sensus O crucifixe per crucem mihi repræsent-
16. Ex his iam dictis luce ipsa meridiana clarius euadit, aliud Christianos sacris imaginibus, aliud Iudæos & gentes profanis deferre simulant & de futurarum rerum euentu consulunt, Deniq; id totum illis tribuunt & ascribunt, quod Catholicici cultores, non imaginibus sed Diuinae duntaxat Naturæ tribuere atq; ascribere consueuerunt.
17. Mera proinde Calumnia est, dum aduersarij nescientes neq; quid loquantur, neq; de quibus affirmant, ob sacrarum imaginum uenerationem Idololatriæ crimen nobis impingunt, a qua tantum absumus, quantum illos a uera Theosebia & Latria abesse certum est.
18. Ceterum etsi Corporis membrorumq; Organicorum Spiritus angelici habeantur expertes, quia tamen qualicumq; tandem Corpore assumpto sæpius apparuere, seseq; cernendos præbuere, rectè lineamentis exprimuntur Corporeis expressiq; proponuntur honorandi.
19. Perperam proinde parumq; religiose quidam Ecclesiam Dei ueritatis columnam insimularunt, quod Sacrae incorporeæq; Triados imaginem efformet, efformatamq; adorari præcipiat, quasi id, & quidem omni cum laude, pictori non liceat exprimere penicillo, quod sacer sacrarum Bibliorum scriptor expressit Calamo.
20. At uero Christum non hominis modo sed & agni Schemate (licet id olim ob quorundam errorè ad tempus fuerit prohibitum) effigiari fas est.
21. Non leuiter peccant pictores & statuarij qui per detestandum artis suæ abusum, oculos intuentium ad lasciuia potius q̄ ad pietatè inflammant.
22. Nec eos equidem laudandos autumo, qui iconas aureas q̄ ligneas. Cultas q̄ incultas, nouas deniq; q̄ uetustiores maiori prosequuntur ueneratione, nisi tamen huiusmodi uerius uiuaciusq; ipsum referrent prototypum.
23. Sed minus adhuc uidentur tolerandi illi, qui male instituti miracula, quæ sanctorum intercessione, Deus quibusdam in locis operatur, non Diuinae uirtuti, ex qua immediatè promanant, sed ipsis ascribunt imaginibus & statujs. Nec tamen ob id Idololatriæ crimen statim sanctæ illi rusticitati est impingendum, Cum non raro istorum etiam errantium pietas Deo sit gratior q̄ superbus quorundam nostri temporis Theologastorum Nasus.
24. Verum ut illi sunt admonendi, & nisi male opinari desistant, grauissimè reprehendendi, ita è diuerso uehementer sunt commendandi, qui nullè inuisunt, reuerenter obseruant, & concepta uota pie fideliterq; in iisdem persolunt.
25. Res est etiam indigna, cum falsum aut apocryphum quippiam per imagines exprimitur, Vt dum sacra uirgo mater in lectulo recumbens depingitur, quasi partus dolores experta, imbecillis reddita sit ac inualida.
26. At qui nec illorum quoq; institutum probare ualemus, qui prophanis potius & lasciujs, q̄ sacris & pijs imaginibus ædes suas malunt exornare.
27. Deniq; ut paucis absoluam, sunt alij & multi & magni id genus abusus, sed quia facilius est illiusmodi taxare, q̄ penitus emendare, non est necessarium eas in præsentiarum fusius commemorando persequi.

